T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

Sayı : 30824082-610-17089345 22 Ekim 2026
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:
-Dosya (1 Takım)

Mustafa Kemal Mahallesi Eskişehir Devlet Yolu (Dumlupınar Bulvarı) 9. km. No: 278 Çankaya / Ankara
İrtibat: Tel:
Faks: e-posta: elektronik ağ: www.csb.gov.tr

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN İBRAHİM AKIN'IN
TBMM 7/41561 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI

7/41561
GK 119

SORULAR

Trakya Bölgesi, Marmara Denizi havzası, Ergene Havzası, Istranca (Yıldız) Ormanları, kıyı ekosistemleri ve tarımsal üretim alanlarıyla birlikte çok katmanlı ve hassas bir ekolojik bütünlük arz etmektedir. Bölge aynı zamanda sınır aşan ekosistem özellikleri taşımakta, Bulgaristan ve Yunanistan ile hidrolojik ve atmosferik etkileşim içerisindedir.

Nükleer enerji santralleri hem olası kaza riskleri açısından, hem de normal işletme süreçleri ile çevresel etki yaratan tesislerdir. Soğutma suyu deşarjları deniz suyu sıcaklığını artırarak plankton yapısını değiştirebilmekte, bu durum besin zinciri üzerinden balık popülasyonlarını etkilemektedir. Ayrıca düşük düzeyli dahi olsa radyoaktif kalıntı salımları uzun vadede deniz altı birikme tabakalarında ve canlı dokularda birikim gösterebilmektedir.

Trakya'nın önemli bir kısmı tarım toprağı niteliğindedir. Toprak ve yeraltı suyu sistemleri, Ergene Havzası'nda hâlihazırda sanayi kaynaklı ciddi kirlenme baskısı altındadır. Bu ekolojik yükün üzerine yüksek riskli bir enerji teknolojisinin eklenmesi, kümülatif çevresel etki analizini zorunlu kılmaktadır.

İklim değişikliği bağlamında ise nükleer enerji düşük karbonlu bir kaynak olmakla birlikte, inşaat sürecinin yüksek karbon ayak izi, uranyum madenciliğinin çevresel etkileri ve atık yönetimi sorunu önemlidir. Öte yandan su stresi artan Marmara Havzası 'nda büyük ölçekli su kullanımı gerektiren bir tesisin sürdürülebilirliği ayrıca incelenmelidir.

Bu bağlamda;

1. Trakya'da planlanan nükleer enerji santrali için herhangi bir ÇED süreci mevcut mudur? Mevcutsa süreç ne aşamadadır ve yürütülen ÇED sürecinde kümülatif etki analizi yapılmış mıdır? Yapıldıysa Ergene Havzası'ndaki mevcut kirlenme yükü bu analize dahil edilmiş midir?

2. Deniz ekosistemi üzerinde oluşacak ısıl kirlilik ve radyolojik birikim risklerine ilişkin uzun dönemli modelleme çalışmaları var mıdır? Bu çalışmalar kamuoyuna açık mıdır?

3. Trakya'daki tarım alanlarında olası radyoaktif kalıntı birikime karşı sürekli izleme sistemi kurulması planlanmakta mıdır? Toprak ve yeraltı suyu için referans eşik değerler belirlenmiş midir?

4. Olası bir radyasyon sızıntısında etkilenecek nüfus yoğunluğu, tarım alanı miktarı ve içme suyu kaynaklarına ilişkin risk haritaları hazırlanmış mıdır? Hazırlanmış ise, modellenen sızıntının olası etki sahası nedir?

5. Sınır aşan çevresel etki ihtimali nedeniyle komşu ülkelerle çevresel etki bildirim süreci yapılmakta mıdır?

6. Bölge halkının katılım toplantıları yapılmış mıdır? Katılım süreçlerinde bağımsız bilim insanlarının görüşleri ÇED raporuna yansıtılması planlanmakta mıdır?

7. Nükleer tesisin işletme ömrü sonunda ortaya çıkacak söküm atıklarının çevresel yönetim planı hazırlanmış mıdır?

CEVAPLAR

Bilindiği üzere 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun Çevresel Etki Değerlendirmesi başlıklı 10. maddesinde "Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlamakla yükümlüdürler.

Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir." hükmü yer almaktadır.

Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED), gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları içermektedir.

ÇED süreci Bakanlığımızın yetki ve sorumluluğunda bulunmakla birlikte, ilgili kurum ve kuruluşların ve projenin kurulacağı alanda yaşayan halkın görüşleri de süreç içerisinde gerek Bakanlığımızca gerekse İnceleme ve Değerlendirme Komisyon üyesi her kurumun kendi mevzuatı, çalışma ve uzmanlık alanı çerçevesinde detaylı inceleme ve değerlendirmeye tabi tutularak ÇED kararı verilmektedir.

Bu bağlamda soru önergesine konu edilen Nükleer Enerji Santrali projesi kapsamında Bakanlığımıza yapılan ÇED Başvurusu bulunmamaktadır.